

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Debreczen, XXI. évf. 37. szám.

ÁRA 10 KORONA

1923 február 16. Péntek.

Szabolcska Mihály

Szomorú feladat, de egyszersmind magasztos hivatás sulyosodik azokra az írókra és költőkre, akik az elszakított országrészekben élnek, kivált ha még közéleti állást is elfoglalnak. Nyomasztóan hat lelkükre az az érzés, hogy míg előbb 11-12 millió magyarhoz szólhattak, most 2-3 millió is alig hallhatja meg szavukat. Még sulyosabban nehezedik rájuk az a tudat, hogy míg azelőtt gondolatuk szabadon szárnyalhatott a hírlapok, a könyvek, az élő szó szárnyain, most gondolatuknak minden megnyilvánulása mögött ott van a hatalom poroszlója, hogy a szót elfojtsa, a szót megfintesse.

De magasztos is az a hivatás, melyet a demarkáción túli írónak és költőnek be kell töltenie. Ők tartják fenn elsősorban az érzés integritását, a magyar szellemi egységet, a magyar nyelvnek és művelődésnek minden trianoni határon túlterjeszkedő kapcsolatát. A nyelv szilárd egységének megőrzése biztosítja a magyar tömegek egysége fennmaradásának és a nyelvi kultúra folytonos művelése a leghatásosabb irredenta a hatalom bitorló birtokosai ellen.

Ezt a nehéz feladatot, ezt a magasztos hivatást senki sem teljesíti méltóbb magatartással, mint Szabolcska Mihály. Temesvárnak egyszerű református lelkészé, de az elszakított magyarságnak legnagyobb szeretettel körülövezett költője és példaadó vezetője — Szabolcskát, aki csak a biblíának és a lantnak élt, a vesztett háború utáni szerencsétlen körülmények vezető helyre emelték, nemcsak Temesvár, hanem az egész elszakított Tiszántúli magyarsága, főképp református magyarsága, azt nézte, arra figyelt: mit tesz, hogyan viselkedik Szabolcska. És Szabolcskának minden lépése, minden szava méltó volt egy rendíthetetlen hitű magyar református paphoz, egy a maga becsét érző magyar költőhöz. — De a magyaroknál is jobban figyelték Szabolcskát a románok: a rendőrség, a bíróság, a katonai hatóság kifoghatatlan volt az újabb meg újabb leleményekben, hogy miként zaklassák, félemlítsék meg, némissák el ezt az egyenes lelkű magyart a szőszéken és a költszében egyaránt.

A román uralom első éve valóságos kálvária volt Szabolcskára nézve, belevonták a Levente-féle hazaárulási pörbe, letartóztatták, végképp tönkre akarták tenni. Pedig a költőt akkor súlyos betegség is megtámadta, amely miatt sokáig lebegett élet-halál között. De Szabolcskát nem lehetett elriasztani, sem elhallgattatni. Lantja soha sem zengett erősebben, költszete sohasem emelkedett magasabbra, mint az elszakítás után. Az 1922. év nyarán a segesvári csatán tartott nagy Petőfi-ünnep valósággal elragadta az ezer meg ezer főnyi ünneplő hallgatóságot. S nemcsak az elszakított testvéreknek énekelte, hanem nekünk is. Bár a román hatóságok árgus-szemekkel őrzik, leveleit legnagyobb részét eliskasztják, Szabolcska talált módot, hogy hozzánk is szóljon. Már tavaly küldött a Kisfaludy-társaságnak februári ünnepi ülésére néhány olyan hatalmas költeményt, amelyek egyenest Tompa híres elégiái és allegóriái mellé sorozhatók. Most pedig itt van személyesen, itt van közöttünk Debreczenben, az ősi kollégiumban, amelyben ifjúkori álmait szőtte, itt van a Csokonai-körben, ahonnan fényes költői pályájára kiindult. Itt van a magyar hit elszakíthatatlan egységével, a magyar költészet éltető erejével. Jerünk, köszöntsük őt a legtisztább szeretettel, az elszakított, de egymásratalálást testvérek öszinte örömevel.

Holnap megalakul az új liberális párt

Budapest, február 15. Az új ellenzéki pártalakulást holnap délután perlektuálják egy megbeszélésen, amelyet a Horváth Zoltán lakásán tartanak meg. Részt vesznek az értekezleten Glesswein elnöke alatt: a 12 liberális pártionkivüli képviselő és a Raszay-párt tagjai Rainprecht Antal kivételével, aki jelenleg Drezdában tartózkodik, de előre megadta hozzájárulását a hasonló határozathoz. Raszay fogja az értekezleten kifejezni az új párt programját, amely változtatás esetén ha nem egyezik a legutóbbi napok egyikén tett politikai hivatallásával, nem lép be a pártba. A Horváth Zoltán vezetése alatt álló függetlenségi és 48-as párt minden valószínűség szerint en bloc csatlakozik az új alakuláshoz és a kültagok felvételéről esetről-esetre döntenek.

Nagy Ernő petíciója ügyében vizsgálót rendelték el

Budapest, február 15. A nemzetgyűlés II. számú bíráló bizottsága Halós Kálmán elnökletével ma déli 12 órakor ülést tartott, amelyen Ulain Ferenc mandátuma ellen beadott petícióval foglalkozva Ulaint tényleg igazolt képviselőnek jelentették ki.

A Nagy Ernő mandátuma ellen beadott petíciót Csilléry András ismertette. Eszerint a választás időpontjában Nagy Ernő nem volt magyar állampolgár és előzőleg hazaelenes magatartást tanúsított. Felolvassa Bereg vármegye közigazgatási bizottsága elnökének határozatát, amely szerint Nagy Ernő az 1918. okt. 31-től 1920. júniusig tartó időben, mint alsóvereskei fősolgabíró olyan magatartást tanúsított, hogy a közszolgálatból való elbocsátását kellett a minisztertanácsnak javasolni s a legvetni eljárnást folytatni benne.

Lányi Márton dr., a petícionálók képviselője becsatolja Hosztacs cseh

ezredes falragaszát, amely bizonyítja, hogy Nagy Ernőt podszupánnak tekintették a csehek. Hogy Nagy Ernő nem volt magyar állampolgár, azzal kívánja igazolni, hogy két ízben is kért Beregszászban illetőségi bizonyítványt. A minisztertanács határozat, amely Nagy Ernő állásától megfosztotta, jogerős határozat.

Kollmann Dezső dr. Nagy Ernő képviselője; A petíció arra hivatkozik, hogy Nagy Ernő fegyvelmi uton elmozdították állásától. Hivatkozik ezzel szemben arra, hogy a közigazgatási bizottság elnöke nem illetékes határozatok meghozatalára. A petíció mint abszolút érvénytelenségi okot hozza fel, hogy Nagy Ernő nem volt magyar állampolgár. Cáfolatul becsatolja Jánosgyháza község anyakönyvi kivonatát, amely szerint Nagy Ernő Csonkagyarország területén született. Bebizonyítja, hogy Nagy Ernő minden tekintetben megfelel a választhatóság követelményeinek. Az ellenséggel való paktálás vádjára kijelenti, hogy az teljesen hamis. Nagy Ernő a kommun és a megszállás alatti teljesen hazafias magatartást tanúsított s ennek bizonyítására becsatol 2 ügyvézi határozatot. Kéri a petíció elutasítását.

Nagy Ernő bejelenti, hogy Beregszászban azért illetőségi bizonyítványt, mert erre a Kuktatlyvval folytatott megbeszélés után hazafias misszió céljaira szükség volt.

Hegymegi Kiss Pál leszögezi, hogy Nagy Ernő rendes nyugdíjat élvez, minden melléklettel együtt.

A bizottság rövid tanácskozás után elhatározta, hogy elrendelt a vizsgálót arra, hogy milyen stádiumban van Nagy Ernő fegyvelmi ügye és hogy milyen állampolgársága volt a választás időpontjában. Vizsgáló bizottság Csilléry Andrást küldte ki a bizottság.

Ma kerül döntésre a rajnai angol csapatok visszahívása

London, február 15. Ma érkezik ide Le Trocquer francia közmunkaminiszter és Payot tábornok, hogy a párisi kormány nevében sürgessze a választ arra a kérésre, hogy a szénszállító vonatokat engedjék át az angol zónán. Ebből az alkalomból a londoni lapok rámutatnak, hogy

Bonar Law miniszterelnök állásfoglalása szerint ma kell eldönni, vajon a brit kormány visszarendeli-e a csapatokat Köln környékéről.

Anglia válasza Poincaré kívánságára csak elutasító lehet és ha a franciák arra szánják el magukat, hogy a Rajna angol zónáján nyomást gyakorolnának s ki akarnák erőszakolni a szénszállító vonatokat továbbítását, akkor az angol csapatok egy nercig sem maradhatnak tovább a megszállt területen s Anglia pohóká nyitlan szembefordulna a Ruhr-akcióval.

A Petit Parisien írja, hogy néhány neves belga nagyiparos ma vagy holnap Párisba jön tanácskozni a francia nagyiparosokkal a Ruhr-terület megszállása következtében sürgőssé vált tendőről. A párisi miniszteri bizottság ugyanis azt tervezi, hogy a megszállt területeken levő német gyárak ipartermékeit egy szövetséges szervezet után fogja értékesíteni s evégből állami nyavatallt létesít.

Ezt a tervet Theunis belga miniszterelnök, aki elsőrangú gazdasági és kereskedelmi szakember, nem helyeselte és a párisi miniszteri bizottság miatt gondolkodba esett. A belga szü-

vetséges kormány ezután abban állapodott meg, hogy a kérdést az érdekeltektől francia és belga iparvállalatok vezetőinek megkérdezése alá bocsátja, hogy elsősorban a kereskedelmi szempontokat érvényesítsék.

Olaszország csak a Ruhr-vidék műszaki ellenőrzés megbeszélésében vett részt

Róma, febr. 15. A félhivatalos Volta ügynökség szembeszáll az angol trónbeszédnek azzal a kitételével, hogy Olaszország csatlakozott a Ruhrvidéki megszállás francia-angol rendszabályaihoz. A közlemény megállapítja, hogy az olasz kormány csak a műszaki ellenőrzés módjainak megbeszélésében vett részt s ezzel kevesebbet tett, mint Anglia, amelynek csapatai a Rajnán állanak. Nem lett volna értelme gyakorlatilag teljesen visszavonulni a Ruhr-akciótól, mert Olaszországot gazdasági érdekei kényszerítették, hogy szénszállítását biztosítsa.

A Mondo attól fél, hogy a francia kormány a Ruhr-terület megszállásának költségeivel Németországot akarja megterhelni s úgy vélekedik, hogy így módon a jóvátételi kérdés mér megőrdhatatlanabbá válnék.

Amerikai tiltakozás a megszállás ellen Washington, febr. 15. (Wolff.) Woigt köztársasági párti a képviselőházban javaslatot terjesztett be, amely tiltakozik a Ruhr-vidéki megszállás ellen és követeli, hogy Harding elnök világ-gazdasági konferenciát hívjon össze. A javaslatban az is benne van, hogy Franciaországnak rendszabályokat kell tenni háborus adósságainak megfizetésére.

Elitölték a „Nép” cikkiróját

Budapest, február 15. A Nép 1921 június 18-iki számában „Bihari Sándor operaeénekes Romániába szökött” címen cikk jelent meg, amelyben a cikkiró, Szűcs Mihály azt írta, hogy Bihari Sándor részt vett a szovjethad-sereg toborzói népszerűségén és olyan szép szovjetnótákat és toborzókat énekelte, hogy Haubrich személyesen gratulált sikeréhez. Amikor pedig a románok megszállották Budapestet, jobbarásba keveredett a román tisztekkel s a román tisztek megígérték neki, hogy leszerződtek a bukaresti operához Bihari a cikk szerint itt is hagyta Magyarországot és lentazott román megszállott területre.

Bihari Sándor a cikk miatt rágal-mazás vétségé címen sajtóper indított A bíróság elrendelte a valódiság bizonyítását.

A mai tárgyaláson tanúképpen kihallgatták Góth Sándort, a Vigszínház tagját, aki vallomásaiban elmondotta, hogy a holsevista időkben minden budapesti színészt és színésznőt köteleztek a vörösök arra, hogy toborzó-ünnepjeiken szerepeljenek. A budapesti színészek azonban, díesréttükre legven mondvá, máidngm egytől-egyve iparkodtak ez atól kihánni. Amikor semmiképpen nem tudták elkerülni a fellépést, akkor is nem vörösizl nő-tákat és toborzókat énekeltek, hanem magyar népdalokat és hazafias költeményeket.

Kihallgatták magát Bihari Sándort is, aki elmondotta, hogy részt vett a Népligetben tartott egyik vörös toborzó-ünnepben, de ott népdalokat adott elő. Ami pedig állítólagos Romániába való szökését illeti, arra vonatkozólag kijelenti, hogy Nagyváradról távirati meghívást kapott vendégszerelésre. A Városi Színház igazgatója, Tapolezav direktor nem engedte el. Erre betegét jelentett és lentazott Nagyváradra, ahol egy pár este vendégszerenelt. Ezt azért tette, mert pénz nélkül állott. A vendégszerelés után meglátogatta Kolozsváron lakó szüleit, aztán visszajött Budapestre és azóta itt tartózkodik.

Papp János kabaréénekes arról tett tanuvallomást, hogy Bihari sohasem énekel a vörös uralom alatt szovjetizl dalokat. Románérelmi sem volt világlétében.

A tanúk kihallgatása után a bíróság a Nép cikkiróit bűnösnek mon-dotta ki rágalmazás vétségében és ezért kétheti fozháza, valamint 100 korona pénzbüntetésre ítélte. A vád-lott az ítélet ellen felebbezéssel élt.

Apad a Duna

Budapest, febr. 15. A Duna ma estig több mint másfél métert apadt. Óbudánál tegnapi este hat órakor 5 méter 98 centiméter volt a vízállás, ma délelőtt tíz órakor már csak 5 méter 50 centiméter. A lánchidi mércénél ma esteire várják az 5 méteres vízállást, amikor aztán mivel semmiféle veszélytől nem kell többé tartani, a dunai parton felszerelt szivattyukat újra leszerelik. Ma már egész Magyarország területéről a Duna apadásáról érkeztek jeleltések. A havazás az apadást nem befolyásolja, a jeleltések szerint csak Budapestben havazik, ez pedig nem lehet veszélyes.

Ujpesten az előntött utcák közül a Főti-ut, Megyeri-ut és Béla-utca már teljesen felszabadult. A váci ország-utat az éjjel harmadik helyen is át-törték, úgy hogy a víz most már si-mán lefolyhat s pár nap elatt száraz lesz az egész előntött terület.

Egy bank 200 millió bukása

Budapest, február 15. Vácutt Bolzdr Tivadar bankárt a közönség elárasztotta tőzsdei ügyletekkel. A bankár nap-nap után szedte be a felektől a milliókat, amikor üzletmenete egyszerre megakadt. Vácutt már sugdosni kezdte, hogy Bolgár bankja összeomlott.

Bolgár beismerte, hogy több mint 100 millió korona deficitje van. Oriztbe vitték és behozták a budapesti lókapitányságra, ahol a rendőrség a nyomozást lefolytatja, mert nagyon sok pesti embert is megkárosított. A kár 200 millió.

Franciaország tőkét ad a budapesti kikötőre

Budapest, febr. 15. A Temps budapesti levelezője jelenti lapjának, hogy a budapesti francia követ közölte Daruváry Géza magyar külügyminiszterrel, hogy a francia kormány felhatalmazást adott arra, hogy a budapesti dunai kikötő létesítésére szükséges tőke Franciaországból kerülhessen ki és erre a célra a részvénysársaság részvényei Franciaországban kerülhessenek kibocsátásra. Ennek folytán a budapesti dunai kikötő építése most már még fokozottabb mértékben folytatódhat tovább. Ez az első külföldi pénzügyi segély, amelyet Magyarország kap.

Höchtl Margit a debreczeni zenede tanárnője

Megírta már a Debreczeni Független Ujság, hogy a városi tanács Fűrédli Sándorné zenede tanárnő nyugdíjazása folytán megüresedett állásra Csernátorny Irén óraadó tanárnőt hívta meg. A városi tanács mai ülésén ismét szóba került a megüresedett zenede tanácsi betöltésének kérdése, amelynek kapcsán Csóka Sámuel polgármesterhelyettes-főjegyző bejelentette, hogy értesülése szerint Höchtl Margit, az országos hírvé zongoraművész is hajlandó a debreczeni zenedében tanári állást vállalni. A bejelentés érthető örömet keltett a tanács tagjai között, mert hiszen Höchtl Margitnak a debreczeni zenede részére való megnyerése óriási nyereséget jelentene egy a debreczeni zenede oktatásnak, mint a debreczeni zenede élet fellődése szempontjából. A tanács azonban úgy határozott, hogy a megüresedett állás betöltése tekintetében hozott határozatát már nem változtatja meg, hanem mivel rövid időn belül valószínűleg meg fog üresedni Fűrédli Samuné tanácske is, ezt a tanácskeket fogja a tanács felajánlani Höchtl Margitnak, akinek a debreczeni zenede részére való megnyerését a tanács minden rendelkezésére álló eszközökkel meg fogja kísérelni.

Újra tárgyalják a rakamazi gyilkosok ügyét

Budapest, febr. 15. Tóth Frigyesné hosszú idő óta rossz viszonyban áll az urával, ezért udvarlójával, Stefanovics János abaujszántói gazdaemberrrel együtt felbérelte Pobják Pál mezőőrt, aki Tóth Frigvest 1921. október 25-én Rakamaz község határában meggyilkolta. A törvényszék Tóthné, Stefanovicsot és Pobjákot halálra ítélték és ezt a büntetést a debreczeni tábla is jóváhagyta. Az ügy most a kúriához került, ahol megsemmisítettek a hármas halálos ítélete és a debreczeni táblát új tárgyalás megtartására utasították.

Ecetes hordókat vásárol a LÖBLÉ ecetgyár.

Drinápolyt hadiállapotra készítik elő a törökök

Konstantinápoly, febr. 15. Drinápolyi török hatóságok felszólították az agasztányokat, nőket és gyermekeket, hogy hagyják el a várost. Kelet Tráclában nagyobb török csapatmozdulatokat jelentettek.

Görögország belép a kisantantba Bécs, febr. 15. Bécsi kisantant diplomáciai körökben biztosra veszik, hogy Görögország legközelebb belép

a kisantantba. Venizelosz és Pasles táviratot váltottak, hasonlóképpen táviratot intézett Venizelosz a román miniszterelnökhöz is, amelyek azt bizonyítják, hogy Görögországot a kisantant barátságát és támogatását keresi. Venizelosz ugyanis Pasicsnak azt írta, hogy mindkét részről vessenek lágyult a multra és utlítsák fel a régi barátságot.

A kereskedők rendkívüli közgyűlésen tiltakoztak az üzlethelyiségek szabaddátétele ellen

Budapest, február 15. A Fővárosi Kereskedők Egyesülete tegnap este rendkívüli közgyűlést tartott, hogy tiltakozzék Vass Józsei népielőti miniszternek törvénytervezete ellen, amellyel az üzlethelyiségek bérletét szabaddá akarja tenni és a béremelést az eddiginél is fokozottabb mértékben meg akarja engedni. A közgyűlésen olyan sokan jelentek meg, hogy a kereskedők és iparosok tömege el sem fért az egyesületi termében, megtelt velük a folyosó is.

Vértes Emil elnöki megnyitójában esodálkozásának adott kifejezést, hogy a kormány részéről ép most veszik elő ezt a kérdést, amikor a kereskedelem és ipar valóságos életháláharcot vív. Dr Kraemer Józsei főtitkár rámutatott arra a küzdelemre, amelyet a kereskedők és iparosok a helyiségi bérletek terén folytatni kénytelenek. Az üzlethelyiségek szabaddátétele valóságos kalasztrolat idézne elő az országban. Az előadó szerint súlyosbítja a helyzetet, hogy különösen Budapesten nagy üzérkedés van az ingatlanok körül és a házaknak tekintélyes része az utóbbi időben új és kevésbé megbízható kezébe került. Ezek az új elemek semmiféle kíméletet nem ismernek és még most is negyedévenként egyre újabb terheket rónak a bérlelőkre. — Dr

Mössmer Pál élénk színekkel vázolta a magyar kereskedelem és ipar jelenlegi helyzetét, amelyet csak súlyosbítana most a népielőti miniszter tervének valórváltása. — Dr Bródy Ernő, a Lakók Szövetségének elnöke, kijelentette, hogyha a népielőti miniszter terve megvalósul, ez nagy anarchiát fog az egész országban előidézni, de emellett a bérek emelkedése tetemes árdrgulással fog járni. — Dr Balkányi Kálmán, az OMKE igazgatója, külföldi tapasztalatai alapján kijelentette, hogy jelenleg sehol sincs a kereskedőknek és iparosoknak annyira bajuk, mint nálunk és sehol sem kezelik a lakásproblémát olyan mostohán, mint itt.

Több más felszólalás után a közgyűlés magáévá tette dr Kraemer Józsei főtitkár határozati javaslatát, amellyel a leghatározottabban tiltakozik az üzlethelyiségek szabaddátétele, valamint a lakás- és üzlethelyiségek béreinek újabb emelése ellen. A közgyűlés végül elhatározta azt is, hogy felvilágosítás céljából küldöttséget meneszt az érdekelte miniszterekhez, hogy őket a terv kivételének lehetőségéről meggyőzze, továbbá hogy a kereskedők és iparosok felirattal fordulnak az ügyben a nemzetgyűléshez is.

Dohányzó helyiséget akar létesíteni a város a színházban

Eltiltották a kikölcsonzést a színházi ruhatárból

Kardoss Géza színiigazgató egy beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben rámutatott arra, hogy a színházi ruhatár és kellektár felszerelése a mai viszonyok között óriási értéket képvisel és annak minden darabja ma szinte pótolhatatlan. Mivel magánosok gyakran fordulnak kikölcsonzési kérelemmel a színházhoz, amelyet, miután eltűnt a színház igazgatósága többnyire teljesíteni kénytelen. Mivel ilyenformán a színházi ruhatár esetleg elveszések vagy rongálások folytán óriási kárnak van kitéve, a beadványban kérte Kardoss igazgató a városi tanácsot, hogy a színházi ruhatárból a magánosok részére való kikölcsonzést tiltsa el. A színiigazgató beadványa folytán a városi tanács ki is mondta, hogy ezen a színházi ruhatárból semmiféle felszerelést magánosok részére kikölcsonzni nem szabad.

Ugyancsak foglalkozott a városi tanács a színházi páholyok előterében folyó dohányzás kérdésével is. A színházba járó közönség ugyanis dohányzó helyiség hiányában a páholyok előterét használta fel dohányzásra, ami természetesen nagy mértékben veszélyezteti a színház tűzbiztonságát. Az államrendőrség már többször foglalkozott ezzel az ügyvel és kérte, hogy a páholyok külső aj-

tájának akasztóit szereljék le, mert így nem lehet a dohányzást ellenőrizni. Ugyanis amikor az ellenőrző tűzőltó és rendőr bekopogtat az ajtót, a páholyaitól csak akkor nyitják ki, amikor a dohányzás nyomait eltűntették és így a tilalom ellen vétőket tetten érni nem lehet. Az akasztókat pedig a tanács nem szerelteti le, mert így a nyitott páholyelőtérben elhelyezett ruhák ki volnának téve a tolvajoknak.

A városi tanácsban az ügy gyökere elintézésére az a gondolat merült fel, hogy a színházban dohányzó helyiséget kell létesíteni. Eppen ezért felhívta a tanács a tüzvizsgáló bizottságot, hogy tegyen javaslatot arra nézve, hogy a színház melyik részében lehetne dohányzó helyiséget létesíteni. A bizottság javaslatának, illetve véleményének beérkezése után fog a tanács ebben az ügyben dönteni.

Az államrendőrség átiratára kimondta a tanács, hogy az előadások tartama alatt a színház személyzetén kívül a színpadon és az öltözők folyosóján senkinek sem szabad tartózkodni. Hogy az ellenőrzés könnyebb legyen, a városi tanács a színház személyzetét igazolvánnyal látja el és a színpadra csak azokat szabad beengedni, akik a megfelelő igazolvánnyal eliesznek látva.

Három tolvaj tizenegy orgazda

Egyik debreczeni hentesárugyár a napokban feljelentést tett a rendőrségen, hogy alkalmazottai hosszabb idő óta lopkodják a hentesárukat a gyár raktárából.

Az államrendőrség Pataki Gyula detektívcsoportját bízta meg a nyomozással, amely mindenben kielégítő eredménnyel járt. A detektívek ugyanis megállapították, hogy a lopásokat a gyár három alkalmazottja, Kerékgyártó Viktor, Thurzó Sándor segédek és Király Sándor inas követték

el. A lopásokat érdekes módon hialtották végre.

Kerékgyártó és Thurzó napközben ideletették az ellopandó szalonát, háját, vagy kolbászt és estefelé egymás segítségével derekuk köré csavarták a hentesárukat és a feltűnést így elkerülve távoztak a gyárhelyiségből. A tanuló pedig a postára küldött csomagok egy részét postára adás helyett egyszerűen eladta s az így eladott csomagok meg nem érkezése miatt hetek óta jöttek a gyárhoz reklamációk a megrendelőktől.

Mind a három tolvaj alkalmazott beismerte a lopásokat, sőt a rendőrség kezére adták az orgazdákat is,

•kik szép számmal — tizenegyen vannak. A rendőrség a gyár három alkalmazottját és az orgazdákat közül három letartóztatott és átkísért az ügyészség fogházába. A hentesárugyár 150,000 koronát kitévő kárából eddig 50,000 koronányi megtérült.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG
politikai napilap.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
RÖMER RICHÁRD.

Kiadó:
HEGEDÜS és SÁNDOR
irodalmi és nyomdai r.-t.

Előfizetési ár: Egy óra 250 kor.
Ennél hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el.

Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34.
Telefon 10-20.
Éjjeli Piac utca 49.
Telefon 18.

Kiadóhivatal: Piac utca 49.
Telefon 18.

— Változatlan idő várható. Meteorológiai intézet jelentése Hazánkban gyenge fagy mellett a Dunántúlon kevés hó járult a régihez. A keleti részletek általában hőmenteseek. Időrognózió: Hejyenként kevés csapadék, lényegtelen hőváltozással.

— Istentiszteletek a Deák Ferenc-ü. izr. templomban. Pénteken este 5 órakor, szombatn reggel 7. Muszafi ima hitszónoklattal d. e. fél 11. d. u. 4. este háromnegyed 6 órakor. Hétköznapon reggel háromnegyed 7. este egy-negyed 6 órakor.

— A Csokanai-kör Petőfi ünnepe. Ma pénteken délután 5 órakor tartja a Csokanai-kör a kollégium disztermében a maga emlékünnepét Petőfi születése százados évfordulója alkalmából. A számos Petőfi-ünnep közül ez a mai ünnepe ilés több szempontból kiemelkedik. Elsősorban azzal, hogy ezen az ünnepen Debreczen legregőbb irodalmi társasága, a Csokanai nevét viselő kör hódol Petőfi halhatatlan szellemének és így mintegy összeolvastja az alkalommal a Csokanai-kultuszt a Petőfi-kultusszal. Aztán az ünnepe ilésnek egyik száma, Csobán Endre felolvása egy minden debreczeni embert közelről érdeklő kérdéssel foglalkozik, Petőfinek Debreczenhez való viszonyával. De különös jelentőséget ad az ünnepek, hogy Szabolcska Mihály, a tölünk elszáklott, de szívünkkel soha ki nem téphető kedves költő fogja méltó éneklő dícsőíteni az ő és minden magyar költő nagy mesterét, Petőfit. Az ünnepe műsora a következő: 1. Petőfi dalok. Éneklők református főgimnázium vegyeskara. 2. Elnöki megnyitó beszéd. Tartja Pap Károly dr., a kör elnöke. 3. Petőfi költemények. Szavalja Rubinyi Tibor, a Csokanai-színház művésze. 4. Petőfi és Debreczen. Irta és felolvassa Csobán Endre, városi főlelektáros. 5. Költemények. Irta és felolvassa Szabolcska Mihály, a Kisfaludy Társaság tagja. 6. Petőfi dalok. (Petőfi—Mácsy.) Quartett. Éneklők Zámboéry Sándor, Peleskey Sándor, Major Gyula, református s.-lelkesek és Király János 4. é. hittanhalgató.

— Címadoományozás. Budapestről jelentik: A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Galánfy János debreczeni közigyűzőnek a közigyűző pályán szerzett érdemeinek elismerésül a m. kir. kormány főtanácsosi címget adományozta. A kormányzó ugyancsak a miniszterelnök előterjesztésére dr. Kőrössy Kálmán debreczeni gyakorló ügyvédnek az ügyvédi pályán szerzett érdemei elismerésül a kormányfőtanácsosi címet adományozta.

— Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és be. cégek figyelmebe. A kereskedelmi és iparkamara ezton felhívja a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és a nagyobb cégek figyelmét arra, hogy f. évi február 16-án pénteken délután 5 órakor a kamara kereskedelmi szakosztályának termében értekezletet tart, mely értekezleten az általános kereseti adó végrehajási utasításának 145. szakasz 5 bekezdésében az illetményjegyzékek készítésénél a városok részére engedélyezett könnyítések kerül megbeszélésre. A kamara kéri az érdekeltek megjelenését.

1923. február 16.

— Tolvaj gyár...
— Az osztrák...
— A cseh...
— A nem á...
— A jövendő...
Csokanai-kör...
har...
„HA...
Bádo...
szert be, h...
pár legelősi...

Tolnai gyári munkás. Póti Sándor gyári munkás a hajdumegyei vasöntőde és gépgyár részvénytársaság udvaráról ellopott 6 darab rézcsapágyat 50000 korona értékben.

Az osztrák vasutak leszállítják az élelmiszer-transzportok tarifáját. Bécsi szerkesztőségünk táviratozza: Az osztrák kereskedelemügyi minisztérium körében nyert értesülésünk szerint az osztrák államvasutak a legközelebb leszállítják az élelmiszer-transzportok tarifáját.

A cseh szociális gondoskodás. Az ifjuság gondozására alakított országos bizottság, mint a „Cech” közli, az elmúlt évben nyilvános gyűjtések útján 619,383 koronát szedett össze.

A nem állami felügyelet alatt levő mének megvizsgálásáról. Értesíttem a város érdekelt közönségét, hogy a nem állami felügyelet alatt levő méneket az arra alakított vizsgálóbizottság i. hó 17-én szombaton délután 9 órakor al óvásártéren pótvizsgálat alá fogja venni.

Aradon seregostől válnak a házaspárok. Aradi tudósítónk jelenti, hogy az ottani bíróság előtt napról napra új szaporodnak a válópörök.

Enver basa mégis hősi halált halt az ázsiai harctéren. Nemrégiben az egész világsajtó közölte, hogy Enver basa seregének élén egy ütközethen elesett, de a hírt csakhamar megcáfolták.

Poincaré Károlyi érdekében?

Bécs, február 15. A Bécsi Magyar Ujság ma közli azt a levelet, amelyben Poincaré az emberi jogok ligájának elnökét Buisson képviselőt értesítette a francia kormány közbelépéséről Károlyi Mihály gróf érdekében.

Képviselő ur! Folyó hó 20-án kelt levelében ön szíves volt figyelmemet felhívni azokra az üldözésekre, amelyeket Károlyi Mihály gróf ellen indítottak.

Van szerencsém önt értesíteni, hogy kilenctől egy óráig tart. A gyermekek úgy dolgoznak, mint a tudósok a könyvtárban, vagy egy laboratóriumban.

Októberben új választások lesznek Ausztriában. Elsőként jelentette bécsi szerkesztőségünk a múlt év őszén, hogy az osztrák polgári pártok az osztrák nemzetgyűlés feloszlására és új választások elrendelésére törekednek.

Aradon seregostől válnak a házaspárok. Aradi tudósítónk jelenti, hogy az ottani bíróság előtt napról napra új szaporodnak a válópörök.

Enver basa mégis hősi halált halt az ázsiai harctéren. Nemrégiben az egész világsajtó közölte, hogy Enver basa seregének élén egy ütközethen elesett, de a hírt csakhamar megcáfolták.

a gróf Károlyi Mihály ellen felhozott vádpontok természete a trianoni szerződés 76-ik pontjával ellentétben áll és hogy az okból közelességemnek tartottam a francia kormány határozott tiltakozását bejelenteni.

Meg kell állapítanunk, hogy ez a hír, illetőleg ilyen tartalmu levél nem először jelenik meg a külföldi lapokban.

Még 200 ló Jugoszláviának. Szabadkáról jelentik: A trianoni békeszerződés értelmében az SHS királyságnak jóvátétel fejében író élő állatok szállítását Magyarország ismét megkezdte.

Az egész világ ismeri és kedveli Saxlner András Hunyadi János keserűvizét. Kitérő hatása általánosan el van ismerve.

Masamód kellékek. Masamód kellékek a választásokban gyári áron Kalapuzemben.

A tüdőgyógyászat. Tüdőgyógyászat, üvegesizolás, régi tükrök ujja öntése, üvegtárgyak díszítése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 15-14.

Ozsonázzon délutánoként a Royal-kávéházban.

Tükrök ujja öntése. Tükrök ujja öntése, üvegtárgyak díszítése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 15-14.

Egyháztéren Vitárins Sándor és Társánál tessék harisnyákat, Jumpersejmekeket vásárolni.

SPORT

Gerő Sándor revüvivus. Gerő Sándor a DTE volt csapatkapitány-cen-terhalfia végleg Debreczenben telepedett le és újból fog futballozni a DTE csapatában.

Ök örülnek... Egyik debreczeni antiszemita laptrásunk sportrovatában sportpletykáknak szánt sorokat zsúfol össze egy teljes hasábon.

Mégis Römer Richard lesz az intéző bizottság elnöke. A kerület közismerten legmunkaképesebb embere már a megalakulás óta Römer Richard volt.

A DVSC házi mulatsága. Az „Egyet értés” i. hó 3-án tartott művészi műsoru kamara-estje olyan nagy érdeklődést váltott ki, hogy közközönre a DVSC javára i. hó 17-én szombaton este 7 órai kezdettel megismétli a műsort.

SZÍNHÁZ

MŰSOR: PENTEK: D) bérlet. Szókimondó asszonyosság. SZOMBAT délután: Morphium; este: Hamburgi menyasszony.

Szókimondó asszonyosság. A Csokonai-színház elsőrangú rendezésében, jó előadásban hozta ki ma este Sardou vigjátékát.

A színházi iroda hírei: Omnia-mozgó. Pénteken, szombaton A halál báljai, különös történet 5 felvonásban.

Uj emberek. Víg-színházmozgó nagy-eseménye Claude Farrere világhírű regénye.

Apolló. Péntek, szombat vasárnap 3 óras előadások Dr. Mabuse.

A modern Svengál. 10 felvonás. II rész: A Pokol 9 felvonás.

Előadások: 5 és 8 órakor. Vasárnap 3, 6 és 9 órakor.

KOZGAZDASÁG

A devizaközpont hivatalos árfolyamai

Table with columns: Valuták, Vétel, Eladás. Lists exchange rates for various currencies like Napoleon, Dinár, Hollandi forint, etc.

Budapesti tőzsde. Zürich zárlat: 0.20.

Értéktőzsde. A tőzsde mai irányzata szilárd volt, a vásárlási kedv erős lendülettel indult meg.

harisnyáit nem „HAVAS“-tól Bádógos-utca 1. Csak vétel után bánja meg, ha a

Magvak megérkeztek. Gazdasági és konyhakerti, valamint erfurti virágmagvak legjobbal választékban és legolcsóbban Kontsek Géza

Magvak megérkeztek. Gazdasági és konyhakerti, valamint erfurti virágmagvak legjobbal választékban és legolcsóbban Kontsek Géza

érdeklődés. Ma már a második milliós papírt jegyezték a tőzsdén, a Magyar Cukoripar részvényeket, amelyeknek árfolyama megnyitás után 1.100.000 koronára ugrott. Árak:

Bankok: Ang.-Magy. bank 2125-600, Agrár 1150-1175, Hazai 5600-5800, Hermes 1600-1625, Magyar Hitel 17-17200, Jelzálog 460-500, Lezámitoló 2600-2650, Osztr. Hitel 22500-2800, Keresked. 34000, Magyar-olasz 700-10.

Takarékpénztárak: Belvárosi 1600-50, Általános 3800, Hazai 49-50000.

Malmok: Borsod-Miskolci 16000-800, Concordia 7150-300, Budapesti 25-27000, Gizella 10300-800, Hungária 14100-15200, Viktória 33-37000.

Bánvák és téglagyárak: Beocsini 105-112000, Kohó 50-51000, Drasche 34-35000, Magnesit 195-212000, Ált. Kőszén 164-168000, Salgó 60-62750, Urikányi 96-105000.

Nyomdák: Athenaeum 13100-13500 Révai 4100-4200.

Vasművek és gégyárak: Kőbuzg 5500-6000, Ganz-Danub. 1450000-1550000, Ganz-vill. 225-270000, Láng 26-29000, Lipták 3125-3800, Magyar acél 25-26500, Rima 9400-9000, Schlick 12500-800, Wörner 2950-3050, Kistarsai 5750-3050.

Különléte vállalatok: Chinoin 4600-50, Gschwindt 64-66000, Bartói 2200-400, Bóri 21500-22500, Egyes. izzó 72-78000, Textil 2550-2675, Papír 2050-2200, Spódium 8700-9700, Flóra 22-23750, Fővárosi sör 6000-900, Karton 33750-36250, Királysör 7000-400, Klotild 7500-8000, Kransz szesz 23-225000, Polgári sör 49-52000, Magyar pamutgyár 30-33000, Magyar Cukor 900-1100000, Lámpa 37500-39000, Östermelő 10700-11500, Gumi 22200-750, Szikra 16500-17500, Stummer 205-235000, Telefon 28750-31500.

Faiari vállalatok: Hazi 12-12100, Brassói 49000-52000, Fehes. fa 860-900, Lignum (hitelfi) 7500-8500, Magyar Erdő 1250-1300, Nasci 89000-97000, Lichtig 1200-1340.

Közlekedési vállalatok: Adria 46500-49000, Atlantika 6100-300, Közuti 1450-1650, Városi 1300-1200, Déli-vasut 7800-8050, Levante 125-138000, Államvasut 2700-8000.

Az utótőzsdé irányzata változatlanul szilárd volt, emelkedő árfolyamokkal. A prolongációt simán intézték el, mert 5,5 százalékkal hőségeesen kínáltak hetipénzt. Borsod-Miskolci 16500 promt, Ált. Kőszén 150000, prolongációs díj 10000, Concordia 7300, promt, Budapesti gőzmalom 28000 promt, Gizella 1000 promt, Hungária 15200 promt, Viktória 37000 prolongációs díj 2000, Kransz szesz 24000 promt, Rézványász 52000 prolongációs díj 1-1250, Georgia 125000 prolongációs díj 8000, Gschwindt 65000 promt, Stummer 260000, prolongációs díj 150000, Cukor 1150000, prolongációs díj 25000, Új-Cukor 420000, Spódium 10200, prolongációs díj 700, Ganz-Danubius 1550000 promt, Ganz-villinyos 360000 promt, Láng 28000 promt.

Pevnegyed 3 órákor az irányzat szilárdult. Fegyver 250000, Új-Cukor 420000, Salgó 64-65000, Georgia 124000.

Zürichi zárlat.
Zürich, febr. 15. (Zárlat.) Berlin 265, Newyork 533 és fél, London 2497, Páris 3195, Milánó 2340, Prága 1575, Budapest, 20, Belgrád 530, Varsó 130, Bécs 74 és fél, osztrák bélyegzett 75.

Terménytőzsdé
A mai terménytőzsdéi forgalomban az irányzat különösen a kenyérmagvakra nézve szilárd volt. A búzát a vidéki malmok vásárolták és a fővárosi malmokonkoncentráció is hajlandó-

nak mutatkozott vásárolni és egy kisebb tételt meg is vásárolt. A többi ckek paca meglehetősen esendes volt.

Előfordult kötések: Buza 1 vagon 76 klós az Zalaegerszeg 12600, 1 vagon 77 klós ab Berettyóújfalu 12750, 5 vagon 77 klós az Komárom 12750, 1 vagon 77 klós ab Nógrád 12650, 2 vagon 77 klós budapesti paritással 12900, rozs 3 vagon budapesti paritással 8100, 2 vagon ab budapesti közraktár 8200, 1 vagon ab Nyirvidék 7850, árpa prima árú 1 vagon ab Drégely-palánka 9000, zab 1 vagon ab Szigetvár 8000, 1 vagon ab Halmagy 7500, 1 vagon budapesti közraktár 8000, tengeri 1 vagon ab Nagymarcska 7300, 1 vagon ab Bácska 7500, 1 vagon ab Sikkos 7400, 1 vagon ab Baranya 7400, korpa 1 vagon ab Budapest 5100, repce 15 mázsa ab állomás 200, 1 vagon bab ab Nyiregyháza 90.

Száraz tüzfát

aprítva és hasábosan, házhoz szállítva, valamint vagonfélében legolcsóbban vásárolhat

BÉKESI ÉS LÖW

fakereskedők
Homokkert, Bányly-u. 4.
Hungária-malom mellett.
Telefon 9-45.

Budapesti, győri és szőlői raklárakról éppenny, mint közveleltől a bányából azonnal szállít

porosz (Emmagrube) mosott kovácszenet

(horszemes nagyságban) ipari, mezőgazdasági és háztartási célokra az Anna, Emma, Röpser, Deutschland, Hohenzollern, Schlesen, Brandenburg, Gotthard, Wolfgang, Lythaudra stb. bányákból minden osztályozásban

porosz szenet, kokszot **VÁGOREZSO**

Budapest, V., Báthory-utca 5. sz. Sörgőnyeim: Tizezer. Telefon: 114-77, 21-37, 147-00, 51-81.

Haasenstein és Vogler R.-T. hirdetővállalat Budapest, V., Dorottya-utca 11., I. em., mely a világ összes nagyobb városában képviselve van

Debreczen és környékére vezérképviselőt keres.

Agilis urak könnyen nagy keresetre tehetnek szert.

Étkezési és sertésnek való

burgonya

olcsón kapható

HOFFER,

Király-utca 4. sz.

Legszebb cigányzene a Gambrinusban!!

Rác Jancsi és Napoleon

hegedű és csellóművészek 11 tagú zenekarukkal játszanak.

Ócska ólmot

ólomcsöveket, sulyokat, tömitéseket bármily mennyiségben

VESZ

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R.-T.
Piac-u. 49., második udvarban.

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvényársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49. szám.

Építkezők

Bészler és Dávid vaskereskedésben

zárakat, pántokat, szigetelő és kátrányos fedőlemezt

Kaphatnak nagy választékban, a KOSSUTH-szoborral szemben.

SZÁRAZ TŰZIFA hasáb és aprított házhoz szállítva.

ÉPÜLETFA és összes építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők

BURGER ÉS WEINBERGER fatelepen **DEBRECZEN,** Szoboszlai-ut 1.

TELEFON: 11-82.

Mindenkinek könyvet kell vezetni az új kereseti- és forgalmi adórendelet értelmében!

Az összes ilyenmü üzleti- és forgalmiadó könyvek kaphatók Hegedüs és Sándor r.-i. papírnagykereskedésében, Piac u. 34.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 30 korona, minden további ut 8 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 40 korona, minden további ut 4 korona. - Vasat betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA

Férjhez mennék önálló kereskedőhöz, vagy jobb önálló iparoshoz. 22 éves ref. vallásu intelligens nő vagyok. Hozományom félmillió korona, szép kelengye, butor és lakás. Kizárólag fényképpel és teljes címmel ellátott levelekre válaszolok. A fényképet okvetlen visszaküldöm. Leveleket „Független 22” jellege alatt a kiadóba kérek.

VETEL

Aranyat, ezüstöt, briliánsot a legmagasabb árban vásárol **Káta** ékszerkereskedő, Piac-utca 19., II. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefon szám 624.

Ócska ólmot kisebb-nagyobb mennyiségben veszünk. Onody és Hampel, Péterfia 37.

ELADÁS

Mozyószínház Hajdudorogon, teljesen berendezve, jutányos áron eladó. Értekezni **Gombos Istvánnál,** Hajdudorog.

Eladó családi ház!

Tócsókert, Faiskola-utca 7. szám alatt, veteményes kerttel és gyümölcsfákkal, kuttal, istállóval, fűskamrával, sertésállal, külön baromfiudvarral. Értekezni a helyszínen özv. Polgári Gáborné tulajdonossal.

Ebédülő kredenc, asztal, 4 szék és egy nagy tükör diótból, nagyon jó állapotban eladó. Értekezhetni lehet Péterfia 18., a délelőtti órákban.

36-os magasszáru fekete, teljesen új női cipő olcsón eladó. Cim a kiadóban.

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron **Steiner Mihály,** Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Könyvelésben jártas kisasszony azonnali belépésre jelentkezhet. Frenkel Jenő sörnagykereskedő irodájában, Arany János-u. 60.

Feles konyhakertész és egy majornét baromfi tenyésztéshez keiresek. - Értekezhetn Bethlen-u. 18.

Perfekt gépirónó keresek igen magas fizetéssel irodám számára. Irásbeli ajánlatok Hungyadi-utca 24. szám alá küldendők. Dr. Kardos Samu ügyvéd.

Butorozott szoba, eselleg konyhasználattal izr. fiatal párnak kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Kölesönbe vennék jó varrógépet rendes házhoz 2-3 hónapra. Cim a kiadóban.

Házi varrógé házhoz ajánlkozik. Bundi-u. 3.

Saldó-contstát kütünő irásut keres a Falk-kefegyár. Irásbeli ajánlatokat csak postán kérünk.

Megbízható ügyes, fiatal szolga azonnal felvétetik Kalapüzem, Piac-utca 9.

Egy szoba konyha butorral kerestetik. Cim a kiadóban.

VEGYES

Mindentéle kézimunka himzést vállalunk. Divatüzlet, Csapó-utca 28.

Gyermekkoscst nagyban és kicsinyben legizléseőbb kivitelben készít és raktáron tart. Új koscsikereket, továbbá nikkelezést és javítást szakszerűen készít. Pongrácz műlakatos, Domb-utca 20.

Sapkadzem megnyit!

Mértékszerűnti rendelések, eladások, különböző sapták, gépelt kalapok Schnönnél, Piac-utca 6. és az üzembem Külső-vásártér 19/a. Szabónak árengedmény.

Menekült órá

szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat **Rákóczi-utca 36. sz.**